

Femte roten, tomt 65

Kvarteret Kronobageriet

Artonde roten 1637–57v

Norra Hamngatan öster om

Nionde roten 1657h–70

Östra Hamnen

Välborne Gref Peders (Brahes) gård R18 1638–39: 1 mtl

Lars hattmakare R18 1642: 1 mtl 5.64? 5.65?

Herr Ulrik (Ullrich, Allert, Ollrich, Oldrich) Stenkampf

(Steinkamp) Vid Gamle Port 5.65

1644, 1649, 1651–53: 6 mtl, 1645–48, 1655: 7 mtl, 1654: 8 mtl, 1656: 18.16 1657v: 9.16 (IX), 1656h: 9.16, 1658: 24

(längre ned i listan 1666)1666– 1670 (ej bebyggd)–1672

Ulrik Stenkampf bodde 1637 i Drottninggatans östra del men flyttade omkring 1642 till sjunde roten och därifrån hit till artonde roten och Norra Hamnen. Enligt Berg (II:3–4, 248, II:9–10, 377) var han gift med *Kerstin Eriksdotter*. änka efter borgmästaren i Himmelpforten nära Brehmen *Tyres Amundsson*. Han var mycket aktiv som förmyndare för *Jacob Lindsays d.ä.* söner *Thomas och Jacob Lindsay d.y.*

Bryngel Radde fordrade den 30 april och 18.6.1656 i underrätten av Ulrik Stenkampf ersättning för en pipa Rhenvin, som han hade låtit inskeppa i Stockholm på *skeppar Lars Andersson Muus skepp*. Vinpipan hade, när skeppet strandade vid Kalmar, bärgats och förts i land. Stenkampfs tjänare *Torkel Esbjörnsson* erkände, att han sedan sålt vinet till Wälb *landshövding sal Jöran (Georg) Ulfsparré*. Stenkampf ansåg sig icke skyldig att svara för Raddes vinpipa, eftersom han själv inte visste, att den var inskeppad på skutan, inte heller visste, att hans tjänare, som vid tillfället var i Kalmar, hade försålt vinpipan till landshövding Ulfsparré utan menade, att skepparen, som var betrodd vinet och givit order om, att den pipan skulle säljas till Ulfsparré, också skulle svara därför. Eftersom Torkel Esbjörnsson då inte var hemma i staden uppsköts ärendet. Den 9 juli hävdade Ulrik Stenkampf på nytt, att skepparen borde svara för det förlorade vinet, varefter han bortgick utan tillåtelse av rätten. Samma sak hände på nytt den 23 juli: efter att ha sagt, att ansvaret för att Bryngel Radde mist sin vinpipa låg hos skepparen och hans egen tjänare, som hade sålt vinet till sal landshövdingen, gick Ulrik Stenkampf sin väg utan rättens samtycke.

Underrättens domslut blev: ”Alldenstund Oldrich Steinkampfs tjänare Torkel Esbjörnsson den 30 april näst förleden har inför rätten själv berättat och bekänt, att den pipan Rehnskerwijn som av skepparen Lars Anderssons skuta vid Kalmar blev bärgad haver han till Landshövdingen Wälborne Herr Georg Ulfsparré försålt och Herr Ulfssparre i sin egen skrivelse (”sitt eget skrifuelse) av Högsby den 8.3.1656 attesterar sig hava bekommit, Såsom och vidare af sakens rannsaking och wittnens förhör befinnes, att samma pipa haver varit full. Och behållen. Dy känner Rätten svaranden Oldrich Steinkampf vara skyldig att svara käranden Bryngel Radde för bemälte Win-

pipa. Och honom 140 rdr därför betala Tillika i saken använde Rättegångsexpencer”. Stenkamp appellerade till överrätten och ingav appellationspengar.

I rådhusrätten behandlades saken sålunda: Ulrik Stenkampf hade i underrätten dömts att betala Bryngel Radde 140 rdr (obs antagligen av felläsning först skrivet 40”) för en pipa rhenskt vin, som bland annat gods hade bärgats utur Lars Andersson Muus skuta, som stötte och gick under vid Öland någon mil från Kalmar. Och detta av det ”fundamente” (av den grund), att hans dräng (Torkel Esbjörnsson), när han kom till bärgningsplatsen på begäran av sal slottshållaren Wälb Jöran Ulfsparre bara aviserade honom vinpipan. Han hade tyckt, att det var bättre, att sal ståthållaren tog emot vinet och Bryngel Radde sålunda gå miste om sin betalning än att vinet kanske (till äventyrs) skulle förfaras över vintern, eftersom det på den orten varken fanns hus eller lägenhet, som det kunde förvaras i. Detta hade gjorts till Bryngel Raddes egen nytta (”nötta”) och Stenkamp hade aldrig haft någon profit därav. Det var också ett sådant fall (en sådan Casu), som i lagen gavs undantag (hade sin särdeles exeption i lagen och icke plägade presteras). Alltså hopades (förmodade) Stenkampf, att han i detta fall (häruti) skulle erhålla rättens moderation och att svaranden Bryngel Radde skulle hänvisas till den som mottog och avnjöt vinet och helst som han Stenkampf aldrig vare sig bortförärat eller försålt vinet.

Rådhusrätten behandlade appellationen den 1.9.1656 och rättens slutliga domfölldes den 30 oktober s.å.: Alldenstund beviseligt är att Oldrich Stenkampfs skuta, var på samma vin blev borta på resan från Stockholm till Öland en mil ifrån Calmar tillsammans med en del gods, som tillhörde Oldrich Stenkampf och inte hade kunnat bärgas. Denne bärgade vinpipan, hade eljest lätteligen kunnat fördärvats och urtappats, om den över vintern hade blivit liggande ibland det andra bärgade godset, järn och tjära, som blev upptappat och ombyggt på Gotland, så framt Stenkamps dräng icke hade dragit omsorg om denna vinpipa och försänt den med en båt till sal Herr Ståthållaren Wälb Jöran Ulfsparre till Kalmar. Vinpipan hade sedan enligt den sal herrens skriftliga bevis läckt (”var så utluppin”) på vägen ifrån Öland, så att där uti ej mera fanns kvar (behållit) än (än som) 1 1/3 åhm rhenskt vin. Därför kunde Rätten icke finna skäligt, att Stenkampf eller hans tjänaire kunde vara skyldig att betala det vin, som hade läckt ut mellan Öland och Kalmar under en sådan olyckelig händelse, utan frikände honom därför alldeles kvitt och fri. Men vad den en och en halv eller 1 1/2 åhm, som hade kommit fram till Kalmar oskadad (behållin), fann (befann) rätten det skäligt, att Olrich Stenkampf betalade dem till Bryngel Radde med 60 rdr alldenstund det bevisades av actis, att välb sal Herr Ståthållaren hade emottagit detta vin till vidare avräkning med Stenkampf. Sedan skulle Stenkampf söka sin regress ”där han bäst kan och gitter”.

Till rådman utsågs Ulrik Stenkampf den 8.5.1657.

Som affärsman var Stenkampf till en början framgångsrik och var bl.a. verksam som redare och som ägare av två tredjedelar i ett karduansmakeri beläget ”intill Östra Hamnen mot Lilla Bommen”, vari *Niels Danielsson* ägde den återstående tredjedelen. Karduanmakeriets tomt gränsade till en tomt ägd av *Sifwert Volckwart* (se ovan Niels Danielsson). Men omkring 1665 kom Ulrik Stenkampf på obestånd. Han begärde detta år magistratens attest, att detta skett ”utan slöseri och av idel olycka”. Bl.a. meddelas det, att den 13.9.1665, att Stenkampf hade mist *skeppet S:t Petter* för vilket *Cornelius Johansson* hade varit skeppare. Men redan då hade Stenkampf utverkat ett kungligt brev av den 5.8.1665, vari han togs i skydd gentemot sina fordringsägare för en tid av sex år. Detta brev kunde han framvisa, när *Hans Ellers från Hamburg* den 4.10.1666 begärde exekution och värdering av Stenkampfs karduansberedarehus i vilket Ellers hade immission enligt underrättens dom. Senare samma månad lovade Stenkampf att betala Ellers med järn.

Den 20.5.1667 meddelade magistratens protokoll, att *Gabriel Spalding* hade som god betalning antagit rådmannen Ulrik Stenkampfs nordan för Köpmangatan belägna gård för det som Stenkampf hade blivit skyldig hans sal. fader enligt obligation den 23.1.1665. Med det som gården var ytterligare var värd hade han betalt hade Spalding betalt *Cecilia von Lengerken* för den först-räkning hon hade givit Steinkamp.

Nästa år berättade *syndicus Laurentius Lundenius*, att han enligt *pres. Gerhard Leioncrantz* begäran hade förbjudit utbetalningen av den andel, som Ulrik Stenkampf hade i tobakshandeln: den skulle gå till betalning av Stenkampfs skuld till Leioncrantz. Den 19.11.1667 dömdes *Lucas Liüt-kes* fullmäktige *Paul Albert Fabricio* (trots protester) att som full betalning antaga Stenkampfs andel i stadens skeppskompani utan vidare rest och ränta och att därmed draga andel i den förlust, som skeppskompaniet gjort i *skeppet Mewen* (Wewen: se 18.9. och 11.11.1667)

1670 försökte Stenkampf erhålla förlängning av det kungliga moratorium, som han hade erhållit 1665. Han ansökte vidare om att erhålla ett stycke av stadens jord omfattande 50 morgenland för att upprätta ett nytt karduanberedningsverk i stället för det som han hade förlorat till sina kreditorer. Han hänvisade till vådelden 1669. I sin kommentar till denna Ulrich Stenkampfs begäran skrev magistraten den 23.9.1670 (Ba:1): ”För en rum tid sedan åtte bem-te Ulrik Stenkampf två tredjedelar uti ett karduanberederi här i staden och en hans intressent och medborgare en tredjepart. När nu detta verket av sig själv föll och ödelades, och Stenkampf strax därefter sin kredit och handel varken innan- och utanlands kunde erhålla, är hänt, att såväl han som hans intressent för medellöshets skull, hela Corduanberederiet till sina kreditorer hava måst avstå, så att Stenkampf icke så stor skada i sista vådelden lidit, som angivit är, emedan den ene gården han ägde. såsom det vissaste, stod hans barn i försäkring och underpant för deras möderne på 2.400 riksdaler och *de* således den största skadan däruti tagit. Stenkampf kan allt därför intet employera de begärade 50 morgenland av staden till Carduanberederi, som nu intet mer är till, icke heller kan av honom upprättas av mangel på medel och kredit för honom. Till hans löns augument skulle man gärna önska, att medlen kunde sig sträcka, alldenstund vi stå under en stor byggning av publike hus och intraderna än icke så kunna växa som för detta. Där det framdeles kan låta sig göra, skola vi icke underlåta Eder Kungl. Maj:ts allernådigaste befallning i verket ställa, där med ihugkommandes de andre hans medbröder, som vid trägnare arbete sittia i stadsrådet och i det hoppet än leva vid bättre tillstånd bliva behulpne.”

Den 14.4.1671 omtalar resolutionsboken, att rådmän Ulrik Stenkampf skulle uppmanas att fortsätta sitt karduanberederi, eftersom magistraten hade beslutat att i enlighet med det brev, som Stenkampf hade utverkat av Kungl. Maj:t, uppmäta en tomt åt honom för ändamålet. Men Ulrik Stenkampf lät meddela, att förutsättningarna för detta var att regeringen lämnade honom rätt att mot allmänt förbud utföra råa bockskinn. Det räckte ej med den tullfrihet han fått på exporten av beredda skinnvaror (se Almquist I:728–29).

Den 6.4.1671 begärde rådmän Ulrik Stenkampf genom sin måg *konduktören Peter Loffman* att få arrendera stadens tegelbruk under tre år för samma arrende, som dess tidigare arrendatorer betalat, så att han därigenom skulle kunna skaffa sig mur- och taktegel att bygga upp sitt *förbrända stenhus* igen. *Presidenten Magnus Gripenklo* och hans medintressenter i tegelbruket begärde då den 10 april 3.500 daler kopparmynt av Stenkampf för de utgifter de haft på tegelbruket. Stenkampf hade som participant med dem varit hindersam. Det beslöts därför, att eftersom herrar arrendatorer hade ett fast kontrakt med staden på tegelbruket, så kunde Stenkampf icke mot deras vilja tillåtas att deltaga i deras arrende. Stenkampf måste därför uppge tanken att själv återuppbygga sitt brunna stenhus.

Det meddelades i magistraten den 25.5.1671, att Ulrich Stenkampf och hans måg *Peter Hector Loffman* å ena sidan och *handelsmannen Lars Jonsson Häger* å andra sidan hade ingått ett avtal om ett frivilligt jorde- och tomteskifte. Stenkampf transporterade till Häger sin avbrända (5.60) tomt med därpå kvarstående stenmur vid Stora Hamnen in mot Nye Porten i utbyte mot Hägers tomt och trä-byggning vid Drottningatan (4.60. kv Tre Remmare) under Ekeskogen ”till evärdelig egendom”. Vid det första uppbudet den 5.6.1671 beskrivs gårdaskiftet på följande sätt: Första gången lagbjöds ett gårdaskifte emellan Rådsmannen Wäl-t Ulrik Stenkampf och handelsmannen Lars Jonsson, varav den ene, Stenkampfs, Nordan Store Hamnen in mot Östre Stadsporten, och den andre Lars Jonssons, under Ekeskogen i hörnet vid Magasins- och Drottninggatan belägen är, vilka de varandra evärdeligen överlåta.– För Ulrik Stenkampf måste det ha inneburit något av en social deklassering att flytta till Ekeskogsgården – stenhuset vid hamnarna ansågs som stadens finaste.

Den 14.9.1671 bekräftades Ulrik Stenkampfs förlust av sitt karduansberederi – då lagbjöd *handelsmannen Hans Ellers* från Hamburg genom sin fullmäktige *Antonis Haydorn* en tomt belägen intill Östra Hamnen intill Lilla Bommen, som av Ulrik Stenkampf transporterats honom för en skuldfordran på 300 rdr. President Magnus Gripenklo förehöll den 4.12.1671 rådmann Ulrik Stenkampf, att eftersom dennes handel och välstånd hade avtagit i så hög grad, var det inte förenligt med rådstugans heder, att en person av så slätta villkor skulle sitta i rådet. Han uppmanade honom därför att avhålla sig från att besöka rådstugan och att ej delta i stadens administration till dess han hade skaffat sig ett gott namn genom att betala sina kreditorer. Enligt magistratens protokoll upptog Stenkampf detta ”med tålmod” och lovade godvilligt att rätta sig därefter. Han försäkrades om att han trots detta skulle erhålla sin lön. Men *Israel Norfeldt* och *Gerhard Leioncrantz*, som hade övertagit Lucas Lütkes fordringar på Ulrik Stenkampf, begärde införsel i hans lön och i den brandskadeersättning, som han i likhet med andra medborgare erhöll av Kungl. Maj:t (Se mag. prot. 14.3.1672 och 11.7.1674) (Fortsättning: se 4.60.)

I augusti 1674 diskuterades om gården under Ekeskogen tillhörde Ulrik Stenkampf eller hans barn. Det sades, att ”barnen väll trängde till sitt, förrän eldsvådan staden övergick” och att ett tecken på att Stenkampf själv var ägare till gården (och att den kunde tagas till kreditorernas avbetalning) var att han uppbar hushyran. Mot detta talade, att Lars Jonsson Häger hade accorderat med Stenkampfs måg Jacob Erlandsson om gårde- och tomtebytet.

Den 20.10.1676 sades det om Ulrik Stenkampf, att han ”som ibland rådet äldste är, och likväl ingen tjänst vidare vid Rådstugan gör, må som en emeritus här efteråt, sin ordinarie lön, jämte rådmans titeln behålla men i dess ställe på Rådstugan ibland rådmannastålet *tyska sekreteraren Gerhard Braun Johan*, såsom en ordinarus kännas”.

Den 22.1.1677 uppvisade Didrik Bex på *borgmästaren i Kungsbacka Jacob Erlandssons* hustrus vägnar hennes sal faders Ulrik Stenkampfs försäkring om hennes och hennes syskons moderarv. Åtgärden befanns onödig, då själva arvet redan var inprotokollerat.

Sal konductören Peter Loffmans efterleverska *Catarina Stenkampf* begärde diskussion i rätten den 6 maj s.å. om hur det skulle förfaras med de få lösören, som fanns efter fadern och som kunde betala hans begravning. De fordringar Norfeldts arvingar och Gerhard Leioncrantz hade på Stenkampfs egendom efterskänktes godvilligen men villkoret var, att system *Maria Stenkampf* skulle meddelas dispositionen. Catarina Stenkampf begärde den 15, 22 och 29 april och 6.5.1678 besked, om något återstod på hennes faders lön, som hon kunde få som ersättning för sitt moderne.

Den 1.11.1688 beviljade rätten *Johan Hammar* fastebrev på Ulrik Stenkampfs gamla hus och gård (4.57–60), som han hade tillhandlat sig av *Bengt Arenander* och *Petrus Larman*.

Per snicker R18 1651: 1 mtl

Lars Jonsson Häger köpman

1673–81 M1678 1½ tomt

Angående Lars Jonsson Häger, släkt och tidigare liv: se 3.24 och 4.57–60 (främst 4.60).

På den avbrända tomt, som Lars Joensson hade tillbytt sig av Ulrik Stenkampf, byggdes han med statligt byggnadsstöd på 900 daler silvermynt ett enligt landshövdingen Falkenbergs uttryck ”Wackert huus”, som var 18½ alnar brett till Stora hamnen och 21 3/4 alnar

åt gården, försett med källare och 2 våningar högt.

Lars Jonsson Häger var gift med *Christina Lundersten*. Enligt Wilhelm Berg skulle hon vara äldsta dottern till *professorn i Lund Johan Lundersteen*, född 1646, död 1713, som var son till *pastorn i Lundby Andreas Petri Kärling*, borgarson och född 1612, död 1654 och tyskfödda *Catharina von Jost* (Just enl. Skarstedt, *Josten*), omgift med Kärlings efterträdare *Johannes Stenius*. – En son till Johan Lundersten adlades *Rosensten* (Skarstedt s 501, Berg I, vol.2. s.277). Men enligt S. Ström ”Series pastorum Lundbyensis in Vädle härad” (Hvitfeldtska läroverkets bibl. 1754) skulle Christina Lundersten vara dotter (ej sondotter) till kyrkoherde Andreas Petri Kierin (Kärling) och alltså syster till professorn. Det är denna omtvistade släktbakgrund Lars Joensson Hägers hustru hade, när han framträdde för Göteborgs rådhusrätt den 20.8.1666. Protokollet berättar på tyska att Lars Jonsson Häger, ”bis auf diesen Tag gewesener Vougt” d.v.s. frälsinspektor på Aspenäs hos Herr Johan Lilja, hade framdragit ”sin svärfar och svärmor” vördige kyrkoherden i Lundby i Göteborgs stift Johannes Stenius och hans hustru Catarina Jostens givna fullmakt till Pastor Johannis Stenii styvson, men Catarina Jostens äkta son Hans Lundersten (d.v.s. prof. Lundersteen) att söka arv efter Catarina Jostens föräldrar *Hans Josten* och hans hustru *Löcka Josten*, invånare i Wismar: Löcka hade två bröder Hans och Simon Bockholten, den första i Lybeck, den andra i Wismar. Catarinas avlidna bröder var Peter och David Josten.

Lars Joensson Häger omtalas ofta i Vättele härads domböcker. Han blev sedan handelsman och redare i Göteborg

Den 6.9.1670 uttalade sig *burggreven Israel Norfeldt* ang arrest för skuld på handelsmannen Lars Jonssons saker. Det talas om skotten *Daniel Kroat* och ”skottsmanen” *Lorentz Jungs* pant i *skeppet Susanna*.

Enligt resolutionsboken den 31.1.1670 tillstaddes handelsmannen Lars Jonsson att föra sina två tunnor sill ut på sin gård att förtäras i hans hushåll. Sillen hade varit anhållen för att den inte hade varit vrakad och cirklad.

Den 10.11.1670 begärde Lars Jonsson att *Jacob Christophersson* icke skulle meddelas fasta, förän han fullkomligt hade betalt hans gård.

Resolutionsboken berättade den 2.5.1671, att handelsmannen Lars Jonsson och jämväl andre Götheborgs Inbyggare ”i förmågo af allernådigaste Kungl. Privilegier och donation här med gavs fritt tillstånd att bruka hwad personer han will till att flåta sitt träwerke ned genom Säfwe åå och hafwa frij landgång att fortsläpa sitt werke så wijda stadens jurisdiction sig sträcker” etc.

Den 9.5.1671 besvärade sig bönderna i Högen; Kåhög, Manered och Stertere över denna av Lars Jonsson erhållna resolution att få fritt flotta sitt träwerke Säfwe ström igenom med vad folk honom helst lyste och att använda åns stränder till virkets "framgångande". De frambar skäl för att flottandet tillkom dem.

Den 29.2.1672 klagade Lars Jonsson över att *skepparen Cornelius Johansson* hade låtit bygga ett hans och hans medredares *skepp Konung David* större än överenskommet var enligt kontraktet. Skeppet skulle mätas i fabriksmästaren *Claes Jacobsson (Pruncks)* närvaro.

Det berättas i magistratsprotokollet den 29.4.1684, att stadstjänaren Johan på presidentens order tillsammans med ledamöterna i skräddaregillet hade varit i borgaren Lars Jonssons hus för att taga fast en bönhas, som stod där och arbetade tillsammans med sina drängar. Bönhasen hade satt sig till motvärn och "huggit stadstjänaren tu håll i handen med saxen". Lars Joensson hade tagit bönhasen i försvar. Han föregav, att det var hans bonde, som han hade låtit komma in till staden från gården för att sy ett par linbyxor åt gårdsdrängarna.

Enligt Gudhems härads tingsprotokoll för sept 1685 lät handelsmannen i Göteborg Lars Joensson uppbjuda Trädgården i Borgunda, som han enligt brev av den 28.3.1685 hade tillhandlat sig av "Kungl. Rådet Greve Nils".

I oktober 1688 (Ale? härad § 55) erhöll Lars Joensson Häger och hans hustru Kristina *Andersdotter Lundersteen (OBS)* fasta på frälsegården Stora Heden i Hålanda, inköpt av fru Ebba Gyllengrip.

1695 köpte Lars Joensson Häger för sin svärson Erik Eriksson Schröders (gift Catarina Larsdotter Häger, död 1698) räkning *tullnären Gabriel Dubergs* gamla gård vid hörnet av Östra Hamnen och Holländaregatan (5.18) av generalinspektoren Niclas Hägerflycht (annan uppgift hustru Maria Duberg) för 3 000 d smt. (första uppbud 11.3.1695, fasta 11.2.1696, då läget angavs till Drottninggatan på hörnet mellan Commissarien och Rådmannen David Amias hus å norra och sal Nicolaus Martens hus å västra sidan. Samma år omtalas han som medredare till *Lars Bratt, Åke Håkansson* och *Sven Limmerhult* i *skeppet Svanen*, som skulle gå till Bordeaux för att intaga vin, ättika, brännvin och peppar (Mag. prot. 3.1.1695)

Lars Joensson Häger blev 1696 kaptan för fjärde kompaniet av borgerskapets kår och avled före 1701 (se Berg I:2, 277).

I ett brev till magistraten den 9.12.1709 (EIIa:21) talade P Häger om sin svåger Jacob Bratts arvspretention för sin hustrus räkning i hans faders Lars Jonsson Hägers sterbhus. Han ville ha samma sterbhuskuratorer, som arbetat med sal Erik Schröders dödsbo.

Enligt magistratens registratur den 5.5.1712, 129 företogs arvdelning mellan framlidne handelsman Lars Jonsson och hans sal hustru Christina Lundersteens (begr. D 20.1.1712) arvingar.

Hans arvingar ägde gården vid Stora hamnen t.o.m. 1734.

(Ett brev till magistraten från 18.8.1702 i EIIa:16 omtalar att Herr Lars Jonssons hus och tomt på kreditorernas begäran hade värderats till 500 d smt.

Av detta skulle Anders Andersson, som ägde lagligen vigilerad preferens ha sin fulla pretention 190 d smt. Resten tillföll Herr Jacou Rouger 310 d smt etc.

Änkan tilldelades för detta år att njuta och behålla vad kålhagen och den lilla lyckan medelst hennes eget använda omak och omkostnad kunde avkasta sig men frukten av träd tillkom de nu rätta ägarerna.)

I sin bok "Flundre härad" (del IIs 427 ff.) nämner Hollman en *löjtnant Ewert Häger* gift med *Elisabeth Jonsdotter*, dotter till *kyrkoherde Jonas Laurentius Forsselius* och hans hustru *Anna Nilsson*, bosatta Råkvid, Upphärad socken. Löjtnant, ädle och manhaftige Evert Häger i Råkvid avled den 16.1.1721, 75 år. En arvstvist ägde rum på Råkvid den 2.7.1740 emellan Evert Hägers söner *Lars*, *Bengt* och *Johan Häger*, sergeanter och kornetter.

Berg nämner i sina genealogier *Anders Larsson Häger*, gift med *Dorothea Colman* och svåger till *Daniel Lander*.

Lars Joenssons änka

1715 Sal Lars Joenssons hus (tomt 630, hus 1.800, lösöre—)

Schoutbynachten Baron Carl G. Siöblad, lösöre 1.000

1717 Sal Lars Joenssons arvingars hus: där bodde *Lars Schröder* och "Ibm" *Capitain Schröder*.

1720 Herr Rådman *Olof Hägers* hus

1730 "Herr *Capitain Erich Schröder* har expectance" och 1731–34 Har ingen egendom. – hustru Anna Maria Krak.

Philip Philipsson Otterdahl

(son till skomakaren Philip Andersson Otterdahl, som var död 1739, och sonson till skomakaren Anders Olofsson och Anna Greta Schipping) pantsatte den 4.8.1735 sin gård vid Stora Hammen, som han köpt av rådman Olof Häger och hans medarvingar den 31.7.1735. Han hade fått burskap som handlande den 8.9.1718. Gjorde cession 1731.

B. W. Carlberg skrev 1749 till magistraten (EIIb:54) att handelsmannen Philip Otterdahl i dagarna uppfört en nybyggnad på sin gård. När han hade låtit nedriva den byggnad, som förut hade stått på platsen lade han märke till en gammal låg nedruttnad träbyggnad, som tillhörde handelsmannen Jacob Dahlgren och som stod utmed där Herr Otterdahls nya byggnad skulle uppföras. Denna träbyggnad kunde ej repareras utan var helt fallfärdig. Den lutade redan ansenligt vid södra ändan och låg där till ingen ringa skada med takfoten in på den byggnad, som Herr Otterdahl bebodde och som uppförts för några år sedan. B. W. Carlberg krävde besiktning av det eldfarligen gamla huset, vars fundament hade sjunkit och vars väggar var uppruttna som "fnyske".

Förmögenheten vid bou efter honom den 1.15.1753 uppgick trots cessionen 1731 till 18.474 daler 24 öre smt. Hus och gård på Stora Hamngatan med tapeter i rummen värderades till 5 580 d smt. Varulagret bestod av salt, sill, stockfisk, fläsk, kött, malt, gryn m.m.

Gift *Johanna Christina Böker*, död 1763, dotter till handl. Lars Olofsson Böker (var död 1705) och Dorotea Ungewitter, född 1678

(Berg I:3, 76) Philip Otterdahl hade 1741 bodgossen Nils Åberg, och gårdsdrängen Per Svensson samt 1740–41 pigorna Ingeborg Jonsdotter och Elin Boström.

1753–65: Handelsman Philip Otterdahls änka med baktomt i 6te roten. 1753 var sonen Anders Otterdahl bokhållare och Fredrik och Lars Otterdahl bodgossar (Rkg 1164 RA). Fredrik Otterdahl blev medlem av handels societeten den 24.4.1770 (burskap 11.5.1770): "han hade från barndomen

i flera år gjort sin moder och sin äldre broder Anders Oterdahl biträde". Med samma motivering blev en annan broder handelsbetjanten Johan Otto Oterdahl medlem av handels societeten den 1.9.1772 (burskap 30.10.1772, ägde bebyggda tomten 10.25. Han var avliden, då en son till honom Joh. A. Oterdahl blev medlem 21.3.1806 (burskap 10.7.1807): han hade utom hos sin far arbetat vid Herrar Arfvedsson, Gyllen och Comp. i Amsterdam kontor.

1775–90 *Handelsmannen Andreas Philip Otterdahl*, död 1804.

Han blev medlem som handels societeten den 12.4.1756 med förtur som "societetsledamots son. Han hade enligt motiveringen i handels societetens protokoll "medelst sin sal faders anvisningar som sedermera igenom egen skicklighet flit och möda förvärvat sig uti handelsvetenskapen vad mera därtill hörer insikt och erfarenhet." Sedan han den 17.9.1756 erhållit burskap som handlare ingick han bolag med modern och under deras gemensamma ledning steg förmögenheten, så att den 1768 uppgick till 108. 496 d smt, varav modern ägde hälften. Andreas Oterdahl utsågs den 2.9.1767 till direktör för sjömanshuset efter John Hall d.ä. och var dessutom direktör för Grönländska Kompaniet.

Gift 28.11 1755 med *Dorotea Matzen*, född 1737, död 15.5.1763, dotter till handlaren Niclas Matzen, född 1710, död 16.5.1776 och Ingeborg Schale, född 1716, död 1761 (dotter till sjökapten Anders Schale i Onsala). Vid bouppteckningen efter Dorotea Matzen 3.6.1768 (?) var förmögenheten 94 788 d smt. Hon tillhörde svenska församlingen men begravdes den 29.5.1763 i tyska kyrkan.

En son Nicolaus Oterdahl blev medlem av handels societeten den 26.19.1804 med motiveringen att han i över 20 års tid hade biträtt sin avlidne fader Herr Direktören A P Oterdahl i dess handels göromål. Nicolaus Oterdahl fick burskap den 19.12.1804.

Vid bouppteckningen efter Andreas Oterdahl den 11.12.1804 uppgick förmögenheten till 220 000 rdr banko.

Bakgård 6.9. Ägde också tomter med källare 9.22 och 9.27.

Huset 5.65 såldes på auktion för 483.16 rdr

Handl (senare rådman) Gustaf Johansson Billquist, född 1779, uppbjöd tomten 5.65 den 11.5.1807. Han hade tjänat i Lidköping hos herr Th Thren (?) Tson i sex år. Sedan hade han tjänat hos herr Anders Wennerström i 5½ år i Göteborg. Han blev medlem av Göteborgs Handels societet den 30.10.1801 och fick burskap den 21.5.1802, uppsagt den 3.4.1846. Han gifte sig 1) med *Johanna Rittfeldt*, född 9.1.1788, död på Lilla Änggården 23.8.1810. Vid bou 11.4.1811 värderades hus och gård 5.65 med bebyggda baktomten nummer 6.9 till 7000 rdr banco. Hon var dotter till *Christina Rittfeldt*, som ägde 1/10 av hemmanet Stora Lakenäs i Redbergs socken, Vadsbo härad.

2) Gift den 28.4.1811 med *Wilhelmina Christina Liedholm*, född omkr 1793, död 1.9.1734, dotter till *handl Johan Fredrik Liedholm*, född omkr. 1762, död 25.11.1808 och *Maria Seidenzopff*. Vid bou efter henne den 3.6.1835 ägde Billquist stenhuset 5.65–66 och tomterna 6.8–9. (Berg II:1–2, 269–270 m fl).

Senare uppbud av 5.65

Såväl *rådman Niclas Tengberg* som *grossh. Patrik Billquist* uppbjöd de båda tomterna 5.65–66 den 10.7.1854: den senare också den 26.5.1873.